

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการศึกษาเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบเพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 โดยสุ่มนิสิตจากคณะและสาขาวิชาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนิสิตที่มีคะแนนแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาและสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 16 คน และสุ่มเข้ากลุ่ม

(Random Assignment) โดยการจับฉลากเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม โดยให้กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาทีและเก็บข้อมูลโดยการวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ใน 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง
3. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล
4. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะหลังการทดลองมากกว่าระยะก่อนการทดลอง

5. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลอง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะหลังการทดลองมากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ดังนี้

1. การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง พบว่า มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือ ระยะก่อนการทดลอง นิสิตกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมและนิสิตกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลได้ผลที่ต่างออกไป คือ นิสิตกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม มีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่านิสิตกลุ่มควบคุม ดังตารางที่ 3 ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม โดยกลุ่มทดลองจะได้รับการให้คำปรึกษาจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที จัดขึ้นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

เป็นจำนวน 5 สัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องขนาดของกลุ่มและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับวัยรุ่นดังที่ กาญจนา ไชยพันธุ์ (2549, หน้า 65) อธิบายว่าขนาดของกลุ่มควรอยู่ประมาณ 6 – 10 คนและควรจัด 2 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมงหรือ 1 ชั่วโมง 30 นาที และเนื่องจากโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมสร้างบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มเห็นความสัมพันธ์ระหว่างการรบกวนทางอารมณ์และทางพฤติกรรมกับความเชื่อ ทศนคติและค่านิยม ทั้งนี้ในระหว่างการดำเนินการ พบว่า สมาชิกในกลุ่มให้คำปรึกษากลุ่มต้องเผชิญหน้ากับความเชื่อที่สมาชิกบางคนยึดติดอยู่ แต่ก็สามารถช่วยเหลือสมาชิกให้หลุดพ้นจากการคิดที่ไม่สมเหตุผล และสมาชิกมีการเรียนรู้วิธีที่จะหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อของความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล รวมถึงท้าทายกับความคิดที่ผิดพลาดของสมาชิกและกลุ่มมีการร่วมเสนอวิธีประยุกต์การคิดอย่างสร้างสรรค์และปฏิบัติได้จริงมาใช้ในการจัดการกับปัญหาในอนาคตให้กับสมาชิกด้วย (Corey, 2004, p. 396) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสวิน แสงปาก (2550) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 10 คน จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที ผลการวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นลดลงกว่าก่อนการเข้ากิจกรรมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา วชิโรภาสกรณ์ (2548) ที่ศึกษาเรื่องผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อเพิ่มแรงจูงใจภายในด้านการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลอง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจภายในด้านการเรียนระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจภายในด้านการเรียนในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ย แรงจูงใจภายในด้านการเรียนในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลให้นิสิตกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละสองครั้ง ติดต่อกัน 5 สัปดาห์ มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่มากกว่านิสิตกลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าวิธีการทดลองกับระยะเวลานั้นส่งผลร่วมกัน จึงกล่าวได้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันตามระยะเวลาของการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่านิสิตกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่านิสิตกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 5 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดการเกิดค่านิยมที่ Raths, Harmin and Simon (1978 อ้างถึงใน เพราพรณ เปลี่ยนภู, 2542, หน้า 96) ได้สรุปขั้นตอนการเกิดค่านิยมไว้ว่า การเกิดค่านิยมต้องเริ่มจากการเลือกอย่างอิสระและเลือกจากหลายสิ่งหลายอย่าง หลังจากได้พิจารณาข้อดีข้อเสียตลอดจนผลที่ตามมาของการเลือกแต่ละอย่างอย่างละเอียดรอบคอบใช้ความคิดและมีเหตุผล จนรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าควรแก่การรักษา จึงยอมรับอย่างเปิดเผยและยินดีที่จะบอกให้ผู้อื่นรู้ค่านิยมของตนเองจนนำไปปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนได้เลือกไว้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ Krathwohl, Bloom and Masia (1964 อ้างถึงใน เพราพรณ เปลี่ยนภู, 2542, หน้า 299) อธิบายว่า ค่านิยมเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาจิตพิสัย ตั้งแต่ระดับการตอบสนองไปจนถึงการจัดระบบคุณค่า ผลที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนยอมรับค่านิยมนั้น โดยจะนำไปปฏิบัติยึดถือ มีความเชื่อ ทำตามอย่าง ตั้งกลุ่มหรือรวมกลุ่มแสดงออกถึงความเชื่อนั้นและมีการนำความเชื่อนั้น ๆ ไปตัดสินหรือประเมินสิ่งที่พบ ดังภาพที่ 3 ซึ่ง ส่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543, หน้า 13) ได้อธิบายแนวคิดจากการจัดจำแนกด้านความรู้สึกของ Krathwohl, Bloom and Masia ในระดับการตอบสนองไปถึงการจัดระบบคุณค่าไว้ว่า ระดับการตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นที่มีจิตใจจดจ่อเกิดความสนใจ ชื่นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ส่วนระดับการรู้คุณค่าหรือค่านิยม (Valuing) เป็นความรู้สึกรู้คุณค่าของสิ่งของ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมซึ่งตนเองได้รับและซึมซาบมาตั้งแต่ต้น ความรู้สึกอันนี้อาจยอมรับหรือไม่ยอมรับคุณค่าก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคุณค่า พฤติกรรมระดับนี้ค่อนข้างจะคงเส้นคงวาในการแสดงความรู้สึกและรับรู้คุณค่าสิ่งต่าง ๆ และระดับการจัดระบบคุณค่า (Organization) ซึ่งการจัดระบบในระดับนี้เป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากมนุษย์เห็นคุณค่าหรือค่านิยมมากมายที่ผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของชีวิต แต่ความรู้สึกของมนุษย์จะนิยมชมชอบเฉพาะกลุ่มค่านิยมใดค่านิยมหนึ่งเท่านั้น ซึ่งอาจจะจัดให้อยู่เป็นกลุ่มก้อนที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน มีความสัมพันธ์กัน ระบบดังกล่าวจะสร้างขึ้นจากค่านิยมส่วนย่อย ๆ นำมาประสานสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งผู้วิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีกลุ่มทดลองใช้ระยะเวลาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบประสบการณ์ตลอดผลที่ตามมา เช่น นิสิตระดับปริญญาตรีในกลุ่มทดลองคนหนึ่งได้นำแนวคิดจากการให้คำปรึกษากลุ่มไปใช้ โดยเริ่มที่จะหักทนายเพื่อนที่ไม่สนิทสนมกันซึ่งนำมาซึ่งมิตรภาพในภายหลัง จึงทำให้นิสิตรู้สึกว่าการรู้จักและเข้าใจผู้อื่นเป็นสิ่งที่

มีคุณค่า จึงยอมรับและเปิดเผยโดยการมารายงานให้ผู้วิจัยและนิสิตระดับปริญญาตรีกลุ่มทดลองคนอื่น ๆ ได้ทราบหรือประสบการณ์ที่นิสิตระดับปริญญาตรีคนหนึ่งขาดความเชื่อมั่นในตนเองและเชื่อว่าไม่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้ดีขึ้นได้ หลังจากที่ได้แนวคิดจากการให้คำปรึกษากลุ่ม นิสิตได้ใช้ระยะเวลาเพื่อตรวจสอบประสบการณ์ว่าตนเองจะสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง โดยเริ่มจากการควบคุมอาหารได้หรือไม่ และได้ค้นพบว่าถ้าตนเองตั้งใจก็สามารถควบคุมอาหารได้ จึงทำให้นิสิตเห็นว่าความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จึงยอมรับ และนำมาเปิดเผยให้ผู้วิจัยและนิสิตระดับปริญญาตรีคนอื่น ๆ ได้ทราบเช่นกัน

จากแนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเกิดค่านิยมต้องเกิดจากการเลือกอย่างอิสระเสรีจากหลายสิ่งหลายอย่าง พิจารณาอย่างรอบคอบ เกิดการยอมรับและเปิดเผยจนนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นประจำและต้องเป็นไปตามระดับความรู้สึกตั้งแต่ระดับการตอบสนอง ระดับการรู้คุณค่าจนถึงระดับจัดระบบคุณค่า รวมทั้งต้อง ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลให้นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าในระยะหลังการทดลอง นิสิตกลุ่มทดลองยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิมให้ดีขึ้น ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษากลุ่มต่อใช้ระยะเวลาจนถึงระยะติดตามผลเพื่อให้นิสิตกลุ่มทดลองได้พัฒนาค่านิยมไปตามระดับความรู้สึกในแต่ละขั้นและเพื่อให้นิสิตกลุ่มทดลองได้มีโอกาสนำแนวคิดจากการเข้ากลุ่มไปประยุกต์ใช้เพื่อพิจารณาตรวจสอบประสบการณ์ จนเกิดการยอมรับและเปิดเผยจนสามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงค่านิยมเดิมของตนให้ดีขึ้น

3. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยม

ในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 6 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เริ่มต้นด้วยการสอนทฤษฎี A B C ให้กับผู้รับบริการ ซึ่ง Ellis (1994, 1996 cited in Corey, 2004, p. 398) ได้อธิบายไว้ว่า เมื่อผู้รับบริการเห็นว่าความเชื่อที่ไร้เหตุผลเชื่อมโยงกับการรบกวนทางอารมณ์และทางพฤติกรรมได้อย่างไรแล้ว ผู้รับบริการก็พร้อมที่จะโต้แย้ง (D) กับความเชื่อและค่านิยมที่ไม่สมเหตุสมผล โดยวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการช่วยเหลือบุคคลให้ลดการรบกวนทางอารมณ์คือ การแสดงให้เห็นว่า การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลอย่างเข้มแข็งจนกระทั่งความเชื่อเหล่านั้นหมดสิ้นไปและเกิดความเชื่อที่มีประสิทธิภาพขึ้นใหม่

นอกจากนี้ นิสิตกลุ่มทดลองยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินค่าตนเองและการเรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองซึ่ง Ellis (2001b; Ellis & Harper, 1997 cited in Corey, 2004, p. 399) กล่าวว่า การประเมินค่าตนเองว่าเป็นคนที่ไร้ความสามารถและไม่มีคุณค่า ทำให้เกิดการรบกวนทางอารมณ์และนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ผู้นำกลุ่ม REBT จะสอนสมาชิกถึงวิธีที่จะแยกการประเมินค่าพฤติกรรมของเขา ออกจากการประเมินค่าความสำคัญและลักษณะทั้งหมดของเขา รวมถึงวิธีที่จะทำให้สมาชิกยอมรับความผิดพลาดของตัวเอง ถ้าบุคคลสามารถแสดงออกได้อย่างจริงใจและเหมาะสมโดยปราศจากการประเมินค่าตนเอง บุคคลจะถูกรบกวนน้อยลงและมีความสุขในชีวิตมากขึ้น

จากแนวคิดของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในโปรแกรมการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จึงทำให้นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของसानนท์ อนันตานนท์ (2550) ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและในระยะติดตามผล

4. นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะหลังการทดลองมากกว่าระยะก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะหลังการทดลองมากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 8 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจาก Ellis (1996, 2001b cited in Corey, 2004, p. 398) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงการคิด อารมณ์และพฤติกรรมของตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลสามารถเลือกที่จะตรวจสอบ ทำทาบ ปรับเปลี่ยนและขจัดความเชื่อที่ไม่สมเหตุผลผลที่บุคคลได้ยึดถือไว้ออกไปและบุคคลที่รู้สึกดีขึ้นจะเต็มใจที่จะรับรู้ว่าจะต้องรับผิดชอบต่อความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ที่รบกวนตนเองอยู่ รับรู้วิธีที่ตนเองกำลังคิด กำลังรู้สึกและกำลังแสดงออกมาเมื่อบุคลรบกวนตัวเองโดยไม่สมเหตุผล ผล ดังนั้นบุคคลทำอะไรสักอย่างที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตนเอง ดังนั้นจึงทำให้นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะหลังการทดลองมากกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอี่ยมพร ศรีไถ่ (2550) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อคุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขังหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังหญิงที่มีคุณค่าแห่งตนต่ำ ผลการวิจัยพบว่า

คุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขังหญิงที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและในระยะติดตามผล คุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขังหญิงที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมภายหลังการทดลองกับระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลอง

ส่วนนิสิตกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะหลังการทดลองมากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นิสิตกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกันทั้งในระยะก่อนการทดลองและระยะหลังการทดลอง ดังตารางที่ 9 ทั้งนี้เนื่องจาก Rokeach

(ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548, หน้า 269) ได้อธิบายถึงธรรมชาติของค่านิยมไว้ว่า ค่านิยมมีลักษณะสม่ำเสมอและคงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย โดยเกิดจากการเรียนรู้และการอบรมสั่งสอนมาตั้งแต่วัยเด็กเป็นเวลานานและการปลูกฝังค่านิยมก็เป็นไปอย่างหนักแน่นหรือแน่นอนอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ค่านิยมจึงมีความสม่ำเสมอและคงที่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้นิสิตกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งมีแนวคิดและเทคนิคที่ช่วยให้บุคคลเกิดการยอมรับตนเองอย่างที่เป็นอยู่และมีชีวิตอยู่อย่างสันติ ไม่มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์แตกต่างกันในระยะก่อนการทดลอง

5. นิสิตที่ได้รับการคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับการคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ดังตารางที่ 8 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ทั้งนี้เนื่องจาก Ellis (2001b cited in Corey, 2004, p. 400) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ การช่วยให้ผู้รับบริการประสบความสำเร็จในการยอมรับตนเองและผู้อื่นอย่างไม่มีเงื่อนไข สำหรับเป้าหมายที่สูงกว่านี้ คือ สอนให้ผู้รับบริการรู้วิธีในการเปลี่ยนแปลงอารมณ์และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ให้เกิดความเหมาะสมและเพื่อจัดการกับปัญหาที่เลวร้ายที่เกิดขึ้นในชีวิต นอกจากนี้ Ellis (1984, p. 24 อ้างถึงใน เจียรนัย ทรงชัยกุล, 2533, หน้า 64) ยังกล่าวว่าเพิ่มเติมอีกว่าการให้บริการปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์มีเป้าหมายกว้าง ๆ คือ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถดำรงชีวิตอยู่กับความเป็นจริงและอย่างมีเหตุผลและมีเป้าหมายหลัก คือ การสอนให้ผู้รับบริการสามารถสืบทอดและเอาชนะความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล มาเป็นความคิดความเชื่อที่มีเหตุผล ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับบริการ

มีอารมณ์ความรู้สึกและมีพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสมขึ้น ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตด้วยความสุข

ดังนั้นในระยะติดตามผลภายหลังการให้คำปรึกษา 2 สัปดาห์จึงพบว่า นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่าภายหลังได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ นิสิตกลุ่มทดลองมีวิธีการปรับเปลี่ยนอารมณ์และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สามารถจัดการกับปัญหาในชีวิตและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนันท์ หงษ์ลอย (2543) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพจิตและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มีความสัมพันธ์กันในทางบวก นอกจากนี้ยังพบว่า สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลด้วย

ส่วนนิสิตกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นิสิตกลุ่มควบคุมไม่มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระยะติดตามผลมากกว่าระยะก่อนการทดลอง ดังตารางที่ 9 ทั้งนี้เนื่องจาก Corey (2004, p. 396) อธิบายไว้ว่า มนุษย์ส่วนมากมีการรบกวนทางอารมณ์และมักจะ ไม่พยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองในทางที่ดี นอกจากนี้ Ellis (2001a, 2001b cited in Corey, 2004, p. 397) ได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ความรู้สึกที่วิตกกังวล ซึมเศร้า ไม่ยอมรับ ละอายใจและความรู้สึกท้อแท้ เป็นจุดเริ่มต้นของการถูกรบกวนทางอารมณ์และคงอยู่ตลอดไปด้วยความเชื่อที่มีพื้นฐานอยู่บนความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้นิสิตกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งมีแนวคิดและเทคนิคที่ช่วยให้บุคคลค้นพบวิธีที่จะเอาชนะความเศร้า ความกังวล ความเจ็บปวด การสูญเสียคุณค่าของตนเองและการเกลียดชัง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่กับความเป็นจริงและอย่างมีเหตุผลรวมถึงการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ด้วยความสุข ไม่มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์แตกต่างกันในระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ควรมีการนำไปใช้กับนิสิตนักศึกษา

ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือจัดการอบรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีค่านิยมในการมีคุณลักษณะ
บัณฑิตที่พึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้มีข้อสังเกตว่า การพัฒนาค่านิยมต้องใช้ระยะเวลาเพื่อให้นิสิต
กลุ่มทดลองได้พัฒนาค่านิยมไปตามระดับความรู้สึกในแต่ละชั้นและเพื่อให้ นิสิตกลุ่มทดลองได้มี
โอกาสนำแนวคิดจากการเข้ากลุ่มไปประยุกต์ใช้เพื่อพิจารณาตรวจสอบประสบการณ์ จนเกิดการ
ยอมรับและเปิดเผยจนสามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงค่านิยมเดิมของตนให้ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัย
ต้องใช้ระยะเวลา 2 อาทิตย์จึงจะทำให้ นิสิตกลุ่มทดลองมีการพัฒนาค่านิยมในการเป็นผู้มี
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์